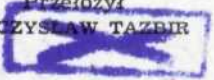
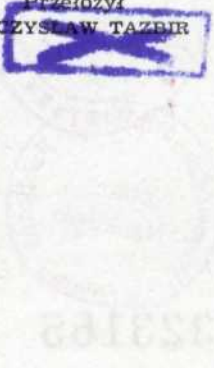

RENÉ-MARILL
ALBERTS

BILANS LITERATURY XX WIEKU

Przełożył
MIECZYSLAW TAZBIR

V

INSTYTUT WYDAWNICZY „PAX“

SPIS RZECZY

Przedmowa	str. 7
---------------------	-----------

CZĘŚĆ I. POZA POSPOLITYM PORZĄDKIEM RZECZY.

Zaskakujący styl. Od Maupassanta do Malraux — Tradycyjne opowiadanie a nowy styl — Od malowniczości do obsesji	13
Literatura pytająca. Zakwestionowanie sensu życia — Claudel, Mauriac, Julien Green, Malraux — Opatrzność, wolność, Łaska, odpowiedzialność — Nowa literatura a literatura „z tezą”	31
Styl romantyczny. Romantyzm z r. 1830 a romantyzm XX w. — Świat bezprawia	48

CZĘŚĆ II. PRZYGODA MORALNA.

Od literatury namiętności do literatury niepokoju (1900—1926). Literatura psychologiczna i realistyczna w r. 1900. Andre Gide i nowy romantyzm: udręka niepokoju i wolność — Bunt moralny a nastroje polityczne: Barrès i Péguy — Choroba wieku, Ernest Psichari — Błyskotliwe lata dwudzieste — Kosmopolityzm i kult pragnień: <i>Byk na dachu</i> , Cocteau, Montherlant — Pogoń za szczęściem	61
Szczerość przeciwko ładowi moralnemu. Demaskowanie komedii obłudy: od Gide'a do Sartre'a — Bankructwo systemów — Dążenie do „szczerości”, gwałtownicy: Bernanos, Anouilh, Sartre — Literatura a tradycyjna moralność	74
Kult czynu (1926—1939). Czyn i ryzyko jako forma ascezy: Saint-Exupéry, Malraux	91
„Kondycja ludzka” — Absurd i wolność (1933—1946). Epoka nieprzejednanych: od Bernanosa do Camusa — Absurd i rozpacz — Odpowiedzialność człowieka	99
Sens losu. Poszukiwanie Absolutu — „Przeznaczenie” i dusza	108
Wachlarz odcieni. Różne klimaty literackie — Gide	

i kult trzeźwości intelektualnej — Radość gry i ryzyka: Świat Cocteau — Tragiczny chrystianizm i świat tragedii — Aragon i ruch marksistowski — Jules Romains: od unanizmu do uczucia wieczności — Nadśródziemnomorska kraina marzenia: Giono i Camus	120
<i>Wyprzedaż romantyzmu (1946—1956). Lata 1945—1946: punkt szczytowy i spełnienie przygody moralnej — Emmanuel Roblès, André Dhôtel — Bezceremonialność, nonszalancja, junactwo: Georges Arnaud, Jacques Perret, Jacques Laurent, Roger Nimier — „Mit huzara” — „Osiemnastowieczny ton” — „Intymna” i brutalna powiastka: Roger Peyrefitte, Louise de Vilmorin, Françoise Sagan — Nowe warunki życia literackiego</i>	134
<i>Esej i krytyka. Esej a literatura filozoficzna — Esej jako wyraz wyobraźni refleksyjnej — Krytyka biograficzna i estetyczna — Struktury i formy</i>	146

CZĘŚĆ III. PRZYGODA POETYCKA.

<i>Funkcje poezji. Nowy podział na prozę i poezję — Poezja a język — „Tajemny sens zewnętrznych pozorów”</i>	159
<i>Tajemne źródła. Od iluminizmu do poezji współczesnej — Źródła teorii „powiazań” — Prawdziwy romantyzm w poezji — „Wtajemniczenie” a twórczość Nerval, Balzaka, Victora Hugo — Poezja współczesna jako bunt przeciwko stopniowi wyobraźni</i>	170
<i>Przypływy i odpływy (Historia poezji współczesnej). Mechanizm ewolucji: poszukiwanie Absolutu, upadek w nicłość, powrót do fantazji — Od prekursorów: Rimbauda, Baudelaire'a, Mallarmégo do symbolizmu dekoracyjnego — Pokolenie prawdziwych symbolistów: Claudel, Valéry, Giraudoux, Proust — Kubizm: Apollinaire i „fantazyści” — Burza nadrealizmu — Upowszechnienie nadrealizmu — Lata 1940—1944 — Lata ostatnie</i>	183

CZĘŚĆ IV. DZIEDZINY I WIDNOKRĘGI LITERATURY.

Romantyzm a literatura tradycyjna. Socjologia literatury — Twórczość nowatorów to nie wszystko — Znaczenie literatury tradycyjnej — Literatura obyczajowa: Chamson, Duhamel, Thérive itd. — Obraz życia prowincji: Gènevoix, Pourrat itd. — Powieść psychologiczna: Chardonne, Estaunié — Egzotyka: Ajalbert, Benoit, Cendrars, Farrère itd. — Litera-

tura, którą określa temat a literatura, którą określają intencje	219
<i>Spoistość życia literackiego.</i>	
1. Rozpowszechnianie się nowego stylu — Rozłam między nową a tradycyjną sztuką — Piramida czytelników	240
2. Literatura a film — Rytm filmowy a rytm powieści — Niemożliwość „przeniesienia na ekran” — Użyteczność wulgaryzacji — Pisarz a megafony	243
3. Literatura a szkoła — Kształcenie stylu a literatura realistyczno-malownicza — Zacieranie linii podziału na „klasyków” i „współczesnych” — „Wprowadzenie w literaturę współczesną” a program nauczania	248
<i>Literatura a produkcja wydawnicza.</i>	
1. Twórczość eksperymentalna a literatura użytkowa — Nieokreślony zakres pojęcia: „literatura”	260
2. Literatura czysta i literatura sytości — Literatura francuska — „uczona” i salonowa — Właściwości „literatury sytości” i jej odosobnienie	266
3. Literatura czysta a literatura popularno-naukowa — Twórcy czy „encyklopedyści”	274
Zakończenie	279
Od redakcji	283